Siuntion kunnan koulujen kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämistä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskeva suunnitelma 1.8.2026 alkaen

Siuntion kunta

Puistopolku 1
02580 Siuntio

Puhelin 09 260 611
Fax 09 256 2417

siuntio@siuntio.fi
etunimi.sukunimi@siuntio.fi

Kunnan hallinnon palvelupiste ja
kirjaamo auki arkisin klo 09:00–15:00

Kunnan vaihde palvelee
arkisin klo 09:00–15:00

www.siuntio.fi

Johdanto 4
1. Suunnitelman tarkoitus ja soveltaminen 5
2. Lainsäädäntö 6
3. Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet 7
4. Suhde järjestyssääntöihin 7
5. Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien käytön periaatteet 7
6. Kasvatuskeskustelujen ja kurinpitokeinojen käyttäminen eri tilanteissa 8
6.1 Kotitehtävät ja työvälineet 9
6.2 Myöhästyminen 9
6.3 Vilppi 9
6.4 Luvattomat poissaolot 10
6.5 Puhelimet ja muut mobiililaitteet 10
6.6 Energiajuomat, virvoitusjuomat, makeiset ja muut herkut 11
6.7 Oleskelu ja liikkuminen 11
6.8 Oppitunnin häiritseminen 12
6.9 Koulun tai toisen oppilaan omaisuuden vahingoittaminen tai sotkeminen 12
6.10 Päihteet 13
6.11 Vaaralliset esineet ja aineet 14
6.12 Väkivalta ja kiusaaminen 14
7. Menettelytavat 16
7.1 Kasvatuskeskustelu 16
7.2 Siivousvelvoite 17
7.3 Kotitehtävien teettäminen työpäivän päätyttyä 18
7.4 Jälki-istunto 18
7.5 Kirjallinen varoitus 19
7.6 Määräaikainen erottaminen 21
7.7 Oppilaan määrääminen poistumaan 23
7.8 Oppilaan poistaminen luokasta tai tilasta 23
7.9 Opetukseen osallistumisen epääminen 25
7.10 Esineiden tai aineiden haltuunotto 26
7.11 Tavaroiden tarkastaminen 28
7.12 Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen 30

8. Suunnitelmasta tiedottaminen ja yhteistyö 31
9. Seuranta 31

Johdanto

Perusopetuslain (628/1998) 35 §:n mukaan oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, hoitaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti. Jos oppilas laiminlyö perusopetuslain mukaisten velvollisuuksien asianmukaisen noudattamisen tai rikkoo koulun järjestyssääntöjä, häntä voidaan ojentaa tai häneen voidaan kohdistaa kurinpitotoimia. Oppilaiden perusoikeuksiin voidaan puuttua vain lain nojalla.

Tämä suunnitelma on Siuntion kunnan sivistyskampuksella toimivien Aleksis Kiven koulun ja Sjundeå svenska skolanin yhteinen kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämistä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskeva suunnitelma.

Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa toimintatapojen lainmukaisuus ja yhdenmukaisuus sekä turvata oppilaiden yhdenvertainen kohtelu. Lisäksi suunnitelma tukee koulun järjestyssääntöjen toteutumista.

Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien sekä turvaamistoimenpiteiden tarkoituksena on epätoivottuun käyttäytymiseen puuttuminen ja niillä turvataan osaltaan oppilaiden oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Koulun tulee olla psyykkisesti, fyysisesti, sosiaalisesti ja digitaalisesti turvallinen paikka kaikille, jotka siellä opiskelevat tai tekevät työtä. Turvallisuuden lähtökohtana on toimintakulttuuri, jossa on yhteisöllistä osaamista, rakenteita ja resursseja, jotka luovat hyvinvointia, sekä kasvua ja oppimista tukevia toimintatapoja. Turvallisuutta on myös tietää, miten yhteisössä toimitaan silloin, jos yhteisiin sääntöihin ja sovittuihin toimintatapoihin ei sitouduta.

Kasvatuskeskustelujen ja kurinpidollisten toimien yhteydessä tehdään yhteistyötä huoltajien kanssa. Menettelyjen eri vaiheet kirjataan Wilma-järjestelmään suunnitelmassa esitettyjen periaatteiden mukaisesti.

Kasvatuskeskusteluissa ja kurinpidollisissa toimissa on huomioitava neuvontavelvollisuus. Kurinpitotoimenpiteet alkavat aina oppilaan kuulemisella. Tavoitteet oppilaan kannalta:

- vastuu itsestä ja muista kasvaa,
- ei-toivottu käyttäytyminen vähenee,
- ymmärtää ja kunnioittaa koulun sääntöjä,
- ymmärtää tekojensa seuraamukset sekä
- etsitään oikeaa toimintamallia.

Oppilaalle tulee välittyä tunne, että hänestä huolehditaan, häntä kuunnellaan ja hänet otetaan vakavasti.

1. Suunnitelman tarkoitus ja soveltaminen

Suunnitelman tavoitteena on turvata koulun työrauha, sisäinen järjestys, opiskelun esteetön sujuminen sekä koulun turvallisuus. Tavoitteena on varmistaa opetuksen toimintaperiaatteiden yhdenmukaisuus ja oikeudenmukaisuus kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien sekä turvaamistoimenpiteiden käyttämisessä sekä sitouttaa eri osapuolet sovittuihin toimintatapoihin.

Kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia sekä turvaamistoimenpiteitä määrättäessä tulee noudattaa hallintolain 6 §:n mukaisia yleisiä hallinnon oikeusperiaatteita eli objektiviteetti-, yhdenvertaisuus-, tarkoitussidonnaisuus-, suhteellisuus- ja luottamuksensuojaperiaatetta.

- Keinojen käytön tulee perustua asiallisiin, yleisesti hyväksyttäviin ja objektiivisiin syihin.
- Samanlaisista teoista tulee lähtökohtaisesti tekijästä riippumatta määrätä samanlainen seuraamus, kuitenkin siten, että aina tehdään tapauskohtaista harkintaa ja otetaan huomioon oppilaan ikä ja kehitystaso. Tekojen toistuminen voidaan ottaa huomioida seuraamusta määrättäessä.
- Määrättävän kasvatuksellisen ja kurinpidollisen toimen sekä turvaamistoimenpiteen tulee olla oikeassa suhteessa oppilaan tekoon.
- Kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia sekä turvaamistoimenpiteistä voidaan käyttää, kun oppilas häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti eikä niitä saa käyttää esimerkiksi kostamis- tai loukkaamistarkoituksessa.

Tämä suunnitelma on voimassa ajan, jonka oppilas osallistuu opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen tai muuhun toimintaan. Suunnitelmaa sovelletaan näin ollen koulussa tai osallistuttaessa koulun toimintaan koulun ulkopuolella. Suunnitelmaa noudatetaan esimerkiksi luokkaretkillä ja leirikouluissa.

2. Lainsäädäntö

- Perusopetuslaki (628/1998)
    - Kasvatuksellisista ja kurinpidollisista toimista, turvaamistoimista sekä suunnitelmasta säädetään perusopetuslain 29 ja 35 a -36 i §:ssä.
- Perusopetusasetus (852/1998)
- Lastensuojelulaki (417/2007)
- Hallintolainkäyttölaki (586/1996)
- Rikoslaki (39/1889)

Esineiden ja aineiden haltuunottoon liittyvää lainsäädäntöä ja soveltamiskäytäntöä

- Tupakkalaki (549/2016)
- Huumausainelaki (373/2008)
- Valtioneuvoston asetus huumausaineina pidettävistä aineista, valmisteista ja kasveista (543/2008)

- **Kasvatuksellisia toimia** ovat kasvatuskeskustelu ja siivousvelvoite.
- **Kurinpidollisia toimia** ovat kotitehtävien teettäminen työpäivän päätyttyä, jälki-istunto, kirjallinen varoitus sekä määräaikainen erottaminen.
- **Turvaamistoimenpiteitä** ovat oppilaan määrääminen poistumaan, luokasta ja tilasta poistaminen, opetukseen osallistumisen epääminen, esineiden ja aineiden haltuunotto sekä tavaroiden tarkastaminen.
- Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien tarkoituksena on epätoivottuun käyttäytymiseen puuttuminen ja sen päättyminen. Tietoisuus seuraamuksista myös osaltaan ennaltaehkäisee epätoivottua käyttäytymistä.
- Turvaamistoimenpiteillä varmistetaan oppilaiden turvallisuus ja opetuksen esteetön sujuminen. Turvaamistoimenpiteet eivät ole kasvatuksellisia tai kurinpidollisia toimia ja niitä voidaan käyttää yhdessä tai erillään muista seuraamuksista.

3. Oppilaan oikeudet ja velvollisuudet

- Oppilaalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.
- Oppilaalla on oikeus tulla kohdelluksi tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti.
- Oppilaalla on oikeus opetukseen.

- Oppilaalla on velvollisuus suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti.
- Oppilaalla on velvollisuus osallistua opetukseen, ellei hänelle ole myönnetty lupaa poissaoloon.
- Oppilaalla on velvollisuus käyttäytyä muita kiusaamatta ja syrjimättä sekä toimittava siten, ettei hän vaaranna muiden oppilaiden, kouluyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

4. Suhde järjestyssääntöihin

Kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia käytettäessä tulee huomioida koulun järjestyssäännöt. Kasvatuksellisilla ja kurinpidollisilla toimilla voidaan puuttua kouluajalla ja koulun toiminnassa tapahtuneeseen opetuksen häiritsemiseen ja koulun järjestyksen rikkomiseen tai vilpilliseen käyttäytymiseen. Kasvatuksellisilla ja kurinpidollisilla toimilla ei voida puuttua oppilaan vapaa-aikaan kuten koulumatkalla sattuneisiin tapahtumiin.

Järjestyssäännöissä mainittujen suositusten vastaisesta käyttäytymisestä ei voida määrätä kasvatuksellisia tai kurinpidollisia toimia, vaan vain ehdottomien määräysten rikkomisesta voi seurata kasvatuksellinen tai kurinpidollinen toimi. Suositusten noudattamatta jättämisestä voidaan keskustella oppilaan kanssa ja olla tarvittaessa yhteydessä huoltajaan.

5. Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien käytön periaatteet

Oppilaiden käyttäytymiseen puututaan aina ensivaiheessa pedagogisin keinoin esimerkiksi siten, että opettaja tai rehtori keskustelee oppilaan kanssa hyvästä käyttäytymisestä.

Kasvatuksellisina ja kurinpidollisina toimina sekä turvaamistoimenpiteinä käytetään vain perusopetuslaissa mainittuja keinoja, eikä koulu voi määrätä lakiin perustumattomia kasvatuksellisia

tai kurinpidollisia toimia. Kaikki perusopetuslain mukaiset kasvatukselliset ja kurinpidolliset toimet sekä turvaamistoimenpiteet ovat lähtökohtaisesti käytettävissä tekijästä tai teosta tai laiminlyönnistä riippumatta.

Kasvatuksellisten ja kurinpidollisten toimien sekä turvaamistoimenpiteiden käyttöä harkitaan aina tapauskohtaisesti ja arvioidaan, milloin niiden käyttö on pedagogisesti tai turvallisuuden näkökulmasta perusteltua. Kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia ja turvaamistoimenpiteitä harkittaessa huomioidaan oppilaan ikä ja kehitystaso.

Jälki-istunnon, kirjallisen varoituksen tai määräaikaisen erottamisen määräämistä alkuopetuksen oppilaalle harkitaan tarkoin. Pedagogiset keinot tai kasvatuskeskustelu ovat monessa tilanteessa toimivampi tapa puuttua oppilaan epäasialliseen tai epätoivottuun käyttäytymiseen.

Oppilaita kohdellaan hallinnon yleisiä oikeusperiaatteita noudattaen yhdenvertaisesti ja kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia sekä turvaamistoimenpiteitä käytettäessä samanlaisista teoista määrätään lähtökohtaisesti sama seuraamus.

Sääntöjen rikkomiseen johtaneet tapahtumat ja niiden taustat selvitetään perusteellisesti. Joskus yksittäisen oppilaan tekojen taustalta voi paljastua esimerkiksi pidempiä tapahtumaketjuja tai ristiriitatilanteita, joihin voi liittyä useampia asianosaisia tai avun ja tuen tarvetta. Kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia sekä turvaamistoimenpiteitä määrättäessä oppilaan kanssa käydään läpi seuraamuksen määräämiseen johtaneet tapahtumat ja oppilaalle varataan aito mahdollisuus esittää näkemyksensä tapahtuneesta ja määrätystä seuraamuksesta.

Yhteistyö huoltajien kanssa on tärkeää ja heihin ollaan yhteydessä matalalla kynnyksellä. Huoltajia tiedotetaan rikkomuksesta tai laiminlyönnistä, heille varataan tarvittaessa mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun ja heitä kuullaan ennen kirjallisesta varoituksesta tai määräaikaisesta erottamisesta päättämistä.

6. Kasvatuskeskustelujen ja kurinpitokeinojen käyttäminen eri tilanteissa

Alla Opetushallituksen laatimat esimerkit erilaisista teoista ja laiminlyönneistä, niiden käsittelystä koulussa sekä niistä määrättävistä mahdollisista seuraamuksista ja turvaamistoimenpiteistä.

Koulut päättävät itsenäisesti kirjauksista, jos ottavat esimerkkien lauseita käyttöön. Rajat voivat olla koulukohtaisia tai esimerkiksi luokkatasokohtaisia. Päätökset kirjataan koulun sisäisiin ohjeisiin.

Opetushallituksen esimerkit kursiivilla:

6.1 Kotitehtävät ja työvälineet

- *Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä kotitehtävien tekemättä jättäminen tai työvälineiden unohtaminen johtuu.*
- *Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.*
- *Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.*
- *Oppilasta pyydetään tekemään tekemättä jääneet kotitehtävät ja muistutetaan, että jatkossa tehtävät tulee tehdä aikataulussa ja työvälineet tuoda kouluun.*
- *Jos oppilaalla on toistuvasti kotitehtävät tekemättä, opettaja tai rehtori voivat määrätä oppilaan tekemään kotitehtävät koulupäivän jälkeen.*
- *Jos oppilas jättää kotitehtävät tekemättä tai työvälineet kotiin ____kuukauden aikana ____ kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.*
- *Jos oppilas jättää kotitehtävät tekemättä tai työvälineet kotiin ____kuukauden aikana ____ kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto.*
- *Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.*

6.2 Myöhästyminen

- *Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä myöhästyminen johtuu.*
- *Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.*
- *Kouluilla on toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi. Koululäsnäolohaasteisiin puututaan tämän toimintamallin mukaisesti.*
- *Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.*
- *Oppilasta ohjataan tulemaan kouluun ajoissa ja noudattamaan lukujärjestystä.*
- *Jos oppilas myöhästyy _____kuukauden aikana _____ kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.*
- *Jos oppilas myöhästyy _____kuukauden aikana _____ kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto.*
- *Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.*

6.3 Vilppi

- *Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää epäiltyä lunttaamista tai muuta vilppiä.*

- *Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.*
- *Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.*
- *Jos oppilas lunttaa tai tekee muuta vilppiä ____kuukauden aikana ____ kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.*
- *Jos oppilas lunttaa tai tekee muuta vilppiä ____kuukauden aikana ____ kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto.*
- *Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.*

6.4 Luvattomat poissaolot

- *Opettaja keskustelee oppilaan kanssa ja selvittää, mistä luvaton poissaolo johtuu.*
- *Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.*
- *Kouluilla on toimintamalli oppilaiden poissaolojen ehkäisemiseksi ja suunnitelmalliseksi seuraamiseksi sekä niihin puuttumiseksi. Koululäsnäolohaasteisiin puututaan tämän toimintamallin mukaisesti.*
- *Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.*
- *Jos oppilas on luvatta poissa oppitunnilta____ kuukauden aikana_____ kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.*
- *Jos oppilas on luvatta poissa oppitunnilta____ kuukauden aikana_____ kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto.*
- *Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.*

6.5 Puhelimet ja muut mobiililaitteet

- *Jos oppilas oppitunnilla tai järjestyssääntöjen vastaisesti välitunnilla pitää luvatta esillä tai käyttää puhelinta tai muuta mobiililaitetta, opettaja pyytää ensisijaisesti oppilasta laittamaan laitteen pois.*
- *Jos oppilas ei laita laitetta pois, opettaja pyytää oppilasta antamaan laitteen opettajalle.*
- *Jos tämäkään pyytäminen ei tehoa, opettaja voi ottaa laitteen oppilaalta ja tarvittaessa käyttää voimakeinoja, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö on viimesijainen keino.*

- *Oppilas, joka kieltäytyy laittamasta pois puhelinta tai muuta mobiililaitetta tai luovuttamasta sitä opettajalla, voidaan määrätä poistumaan tilasta ja viimesijaisena keinona poistaa oppilas tilasta, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö on viimesijainen keino.*
- *Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.*
- *Jos oppilas käyttää luvatta puhelinta tai muuta mobiililaitetta oppitunnilta tai järjestyssääntöjen vastaisesti välitunnilla____ kuukauden aikana_____ kertaa, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.*
- *Jos oppilas on luvatta poissa oppitunnilta____ kuukauden aikana_____ kertaa, oppilaalle määrätään jälki-istunto.*
- *Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.*

6.6 Energiajuomat, virvoitusjuomat, makeiset ja muut herkut

- *Jos oppilas nauttii järjestyssääntöjen vastaisesti oppitunnilla_____, opettaja pyytää ensisijaisesti oppilasta laittamaan ne pois.*
- *Jos oppilas ei tottele, opettaja pyytää oppilasta antamaan_____ opettajalle.*
- *Jos tämäkään pyytäminen ei tehoa ja oppilas häiritsee_____ opetusta, opettaja voi ottaa_____ oppilaalta ja tarvittaessa käyttää voimakeinoja, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö on viimesijainen keino.*
- *Oppilas, joka kieltäytyy laittamasta pois_____ tai luovuttamasta sitä opettajalle, voidaan oppilas määrätä poistumaan tilasta ja viimesijaisena keinona poistaa oppilas tilasta, jos oppilas tekee vastarintaa. Voimakeinojen käyttö on viimesijainen keino.*
- *Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.*
- *Jos oppilas_____ kuukauden aikana nauttii_____ kertaa järjestyssääntöjen vastaisesti oppitunnilla_____ oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.*
- *Jos oppilas_____ kuukauden aikana nauttii_____ kertaa järjestyssääntöjen vastaisesti oppitunnilla _____oppilaalle määrätään jälki-istunto.*
- *Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.*

6.7 Oleskelu ja liikkuminen

- *Opettaja keskustelee oppilaan kanssa.*
- *Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.*
- *Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.*

- *Jos oppilas_____ kuukauden aikana poistuu järjestyssääntöjen vastaisesti_____ kertaa koulun alueelta, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu.*
- *Jos oppilas_____ kuukauden aikana poistuu järjestyssääntöjen vastaisesti_____ kertaa koulun alueelta, oppilaalle määrätään jälki-istunto.*
- *Toistuvissa laiminlyönneissä, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.*

6.8 Oppitunnin häiritseminen

- *Opettaja keskustelee oppilaan kanssa.*
- *Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan.*
- *Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.*
- *Jos oppilas häiritsee toistuvasti oppituntia, pidetään oppilaalle kasvatuskeskustelu. Oppilaalle voidaan myös määrätä jälki-istunto.*
- *Opetusta häiritsevä oppilas voidaan tarvittaessa määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta.*
- *Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.*
- *Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.*

6.9 Koulun tai toisen oppilaan omaisuuden vahingoittaminen tai sotkeminen

- *Opettaja keskustelee oppilaan kanssa.*
- *Oppilas määrätään puhdistamaan tai järjestämään sotkemansa tai epäjärjestykseen saattamansa koulun omaisuus tai tila.*
- *Tarvittaessa opettaja on yhteydessä huoltajaan ja huoltajalle ilmoitetaan omaisuudelle aiheutuneesta vahingosta.*
- *Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.*
- *Jos oppilas on tahallaan rikkonut, vahingoittanut tai sotkenut omaisuutta, pidetään oppilaalle kasvatuskeskustelu. Oppilaalle voidaan myös määrätä jälki-istunto.*

- *Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.*
- *Tarvittaessa opetuksen järjestäjä ja huoltaja sopivat vahingonkorvauksesta. Opetuksen järjestäjä voi nostaa vahingonkorvauskanteen tuomioistuimessa.*
- *Jos oppilas on aiheuttanut vahingon toisen oppilaan omaisuudelle, koulu voi ohjata huoltajat sopimaan keskenään vahingonkorvauksesta.*

6.10 Päihteet

- *Opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa tupakkatuotteet, nikotiinituotteet, vape, alkoholi ja huumeet haltuun oppilaalta.*
- *Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus huumeiden ja alkoholin haltuun ottamiseksi käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.*
- *Jos tupakkatuotteita, nikotiinituotteista tai vapea käytettään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen, rehtorilla tai opettajalla on oikeus niiden haltuun ottamiseksi käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.*
- *Opettaja tai rehtori voi tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan lokeron ja päällisin puolin hänen vaatteensa alkoholin ja huumeiden haltuun ottamiseksi, jos hallussapito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy luovuttamasta niitä tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.*
- *Jos oppilaan hallussa on huumeita tai muutoin vakavissa tilanteissa, tehdään tästä ilmoitus poliisille ja lastensuojeluun.*
- *Opettaja on aina yhteydessä huoltajaan, jos oppilaan hallusta löytyy tupakkatuotteita, nikotiinituotteita, vape, alkoholia tai huumeita.*
- *Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.*
- *Jos oppilaan hallussa on kouluaikana alkoholia, tupakkatuotteita, nikotiinituotteita tai vape, tai oppilas käyttää niitä kouluaikana, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto. Toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus tai määräaikainen erottaminen voi tulla harkittavaksi.*
- *Jos oppilaan hallussa on kouluaikana huumeita tai oppilas käyttää niitä kouluaikana, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu, jälki-istunto tai kirjallinen varoitus. Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpitokeinoista huolimatta jatkaa epäasiallista*

käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpitokeino.

6.11 Vaaralliset esineet ja aineet

- *Akuuteissa tilanteissa, jos oppilas uhkaa teräaseella tai muulla vaarallisella esineellä tai aineella tai muutoin vakavissa tilanteissa, ollaan välittömästi yhteydessä poliisiin.*
- *Opettajalla ja rehtorilla on oikeus ottaa teräase, kuten puukko tai muun vaarallinen esine tai aine haltuun oppilaalta.*
- *Jos oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.*
- *Oppilaan fyysinen rajoittaminen, esimerkiksi kiinni pitämällä tai ottamalla pois vaarallinen esine tai aine, voi tulla viimesijaisena toimenpiteenä yksittäistapauksissa kyseeseen rikoslaissa säädettynä hätävarjeluna tai pakkotilassa sallittuna tekona. Tällöin kyse on oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta.*
- *Opettaja tai rehtori voi tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan lokeron ja päällisin puolin hänen vaatteensa, teräaseen, kuten puukon tai muun vaarallisen esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jos esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä ja oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole.*
- *Opettaja on aina yhteydessä huoltajaan, jos oppilaan hallusta löytyy teräase kuten puukko tai muita vaarallisia esineitä tai aineita.*
- *Tarvittaessa tehdään ilmoitus lastensuojeluun.*
- *Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.*
- *Jos oppilas tuo kouluun teräaseen, kuten puukon, tai muun vaarallisen esineen tai aineen, oppilaalle määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto.*
- *Vakavassa yksittäisessä tilanteessa tai toistuvissa tapauksissa, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, myös kirjallinen varoitus voi tulla harkittavaksi.*
- *Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpitokeinoista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpitokeino.*

6.12 Väkivalta ja kiusaaminen

- *Akuuteissa väkivaltatilanteissa ollaan välittömästi yhteydessä poliisiin.*

- *Väkivaltaisesti käyttäytyvä oppilas voidaan tarvittaessa määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai koulun järjestämästä tilaisuudesta.*
- *Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Voimakeinojen käyttäminen on viimesijainen keino.*
- *Oppilaan fyysinen rajoittaminen, esimerkiksi kiinni pitämällä, voi tulla viimesijaisena toimenpiteenä yksittäistapauksissa kyseeseen rikoslaissa säädettynä hätävarjeluna tai pakkotilassa sallittuna tekona. Tällöin kyse on oikeudesta puuttua tilanteeseen fyysisesti rajoittamalla, joka on kaikilla koulun toimijoilla ammattinimikkeestä riippumatta.*
- *Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.*
- *Opettaja keskustelee oppilaan kanssa kiusaamisesta ja väkivallasta ja selvittää tapahtunutta.*
- *Opettaja on aina yhteydessä huoltajaan.*
- *Jos oppilaan tilanteesta herää huoli, oppilas ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai, jos oppilas tarvitsee oppimisen tai koulunkäynnin tukea, hänet ohjataan opiskeluhuollon palveluihin tai tarjotaan oppimisen tai koulunkäynnin tukea.*
- *Väkivallasta, kuten lyömisestä, potkimisesta, tönimisestä tai nimittelystä ja kiusaamisesta, määrätään kasvatuskeskustelu tai jälki-istunto.*
- *Vakavasta yksittäisestä teosta tai toistuvista teoista, kun muut seuraamukset eivät tuo muutosta oppilaan toimintaan, oppilaalle määrätään kirjallinen varoitus.*
- *Määräaikaista erottamista harkitaan, jos oppilas määrätyistä kurinpidollisista toimista huolimatta jatkaa epäasiallista käytöstään. Vakavissa rikkomuksissa määräaikainen erottaminen voi olla myös ensisijainen kurinpidollinen toimi.*

7. Menettelytavat

7.1 Kasvatuskeskustelu

(perusopetuslaki 35 a §)

Perusopetuslain 35 a §:n mukaan kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen. Oppilas, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita oppilaita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkaavasti, voidaan ensisijaisena toimenpiteenä määrätä osallistumaan yhteensä enintään kaksi tuntia kestävään kasvatuskeskusteluun. Kasvatuskeskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella.

Näin toimitaan Siuntion kunnassa

- Kasvatuskeskusteluun johtavia tilanteita voivat olla esimerkiksi:
  - myöhästely
  - usein esiintyvä kotitehtävien laiminlyönti
  - luvaton poissaolo oppitunnilta
  - oppituntien häirintä
  - häiriökäyttäytyminen välitunneilla
  - koulun sääntöjen rikkominen
  - Ilkivalta
  - väkivaltainen käytös
- Oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.
- Kasvatuskeskustelun määrää koulun opettaja tai rehtori.
- Huoltajalle varataan tarvittaessa mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun.
- Kasvatuskeskustelusta ilmoitetaan huoltajalle.
- Kasvatuskeskustelu kirjataan Wilmaan. Wilmaan on valmisteltu *Kurinpitotoimi*-lomake (kohta kasvatuskeskustelu) kasvatuskeskusteluiden kirjaamiseksi. Lomakkeeseen kirjataan:
  - oppilaan nimi
  - kasvatuskeskustelun syy
  - kasvatuskeskustelun määrännyt viranhaltija
  - kasvatuskeskustelun järjestämisaika ja – paikka
  - kasvatuskeskusteluun osallistujat

- keinot koulussa käyttäytymisen ja oppilaan hyvinvoinnin parantamiseksi
- huoltajalle ilmoittaminen
- seuranta

7.2 Siivousvelvoite

(perusopetuslaki 35 § 4 mom.)

Perusopetuslain 35 § 4 mom. mukaan, jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä, koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan.

Tehtävä tulee suorittaa valvotusti eikä se saa muodostua oppilaan ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle vaaralliseksi tai raskaaksi eikä sen suorittaminen saa kestää enempää kuin kaksi tuntia. Oppilas ei voi tehtävän suorittamisen vuoksi jäädä pois opetuksesta. Mikäli tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä tulee ilmoittaa oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Tehtävän suorittaminen tulee ottaa huomioon päätettäessä muista lainmukaisista kurinpidollisista toimenpiteistä.

Oppilaan tekemään vahinkoon sovelletaan vahingonkorvauslakia. Vahingosta ilmoitetaan aina huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle.

Näin toimitaan Siuntion kunnassa

- Oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.
- Siivousvelvoitteen päättää koulun opettaja tai rehtori.
- Jos oppilaalle määrätään siivousvelvoite ja tehtävä suoritetaan oppilaan työpäivän ulkopuolella, siitä ilmoitetaan huoltajalle.

7.3 Kotitehtävien teettäminen työpäivän päätyttyä

(perusopetuslaki 36 § 1 mom., 36 a § 1 mom., perusopetusasetus 18 §)

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään. Oppilaan määräämisestä tekemään kotitehtäviään on ilmoitettava oppilaan huoltajalle ja se tulee kirjata.

Näin toimitaan Siuntion kunnassa

- Oppilaan kanssa keskustellaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.
- Kotitehtävien tekemisestä työpäivän jälkeen päättää koulun opettaja tai rehtori.
- Kotitehtävien teettämisestä työpäivän jälkeen ilmoitetaan huoltajalle. Yhteydenotto kirjataan Wilmaan.
- Kotitehtävien teettäminen työpäivän päätyttyä kirjataan Wilmaan lomakkeelle *Kurinpitotoimi --> kohtaan Kotitehtävien teettäminen työpäivän päätyttyä*
    - Lomakkeeseen kirjataan:
        - Suorituspäivä
        - Toimenpiteen valvoja

7.4 Jälki-istunto

(perusopetuslaki 36 § 2 mom. ja 3 mom., 36 a § 1 mom., perusopetusasetus 18 §)

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi oppilaan, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatusta, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilaalle sopivia. Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan. Jälki-istunto voi koostua myös eri toimien yhdistelmästä. Jälki-istuntoa ei voida suorittaa työrangaistuksena.

Oppilas voidaan määrätä osallistumaan sellaisiin tehtäviin, jotka tukevat hänen jälki-istuntonsa aiheuttaneen toiminnan toistumisen tai jatkumisen estämiseksi tarkoitettuja kasvatuksellisia tavoitteita. Tällainen toiminta voi olla esimerkiksi avustamista yhteisen toiminnan järjestämisessä.

Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta.

Näin toimitaan Siuntion kunnassa

- Oppilasta kuullaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.
- Jälki-istunnon määrää koulun opettaja tai rehtori.
- Jälki-istunnosta ilmoitetaan huoltajalle. Yhteydenotto kirjataan Wilmaan.
- Jälki-istunto kirjataan Wilmaan lomakkeelle *Kurinpitotoimi --> Kohtaan jälki-istuntoa koskevat tiedot*. Lomakkeelle kirjataan:
    - Suorituspäivä
    - Suoritusaika (klo)
        - Jälki-istunnon pituus
    - Toimenpiteen valvoja
    - Toisen osapuolen kuuleminen

7.5 Kirjallinen varoitus

(perusopetuslaki 36 § 2 mom., 36 a § 1 mom. ja 7 mom., 36 h §)

Oppilaalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallisen varoituksen antamisesta päättää opetuksen järjestäjän monijäseninen toimielin tai opetuksen järjestäjän niin päättäessä koulun rehtori.

Ennen kirjallisen varoituksen antamista oppilaalle on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen kirjallisen varoituksen antamista on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Opetuksen järjestäjän tulee kurinpitotoimea harkitessaan ottaa huomioon teon laatu sekä oppilaan ikä ja kehitystaso. Kirjallisesta varoituksesta tulee antaa päätös. Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolle on annettu kirjallinen varoitus, järjestetään tarvittava opiskeluhuolto.

Näin toimitaan Siuntion kunnassa

Oppilaalle voidaan antaa kirjallinen varoitus, jos oppilaan toiminta on siinä määrin vakavaa ja tai koulun muuta toimintaan häiritsevää, että lievempien kurinpitotoimenpiteiden sijaan on syytä antaa kirjallinen varoitus.

- jos oppilas häiritsee opetusta,
- rikkoo koulun järjestystä,
- menettelee vilpillisesti eli käyttäytyy epäasiallisesti ja rikkomus on vakava tai
- jos oppilas jatkaa em. epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon saatuaan.
- jos oppilas on käyttäytynyt väkivaltaisesti toista oppilasta tai koulussa työskentelevää aikuista kohtaan (jos väkivaltainen käyttäytyminen toistuu, oppilas voidaan erottaa määräajaksi) tai
- jos väkivaltainen käyttäytyminen on vakavaa, voidaan oppilas jo ensimmäisellä kerralla erottaa koulusta määräajaksi.

- Oppilasta kuullaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.
- Ennen kirjallisesta varoituksesta päättämistä varataan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi ja kuuleminen tulee kirjata Wilmaan lomakkeelle Kurinpitotoimi (nimet ja pvm.) Asiasisältö tulee kirjata Wilman muistioon. Opiskeluhuollon yhteydenotto kirjataan kurinpitotoimi-lomakkeelle ja asiasisältö muistioon.
- Kirjallisesta varoituksesta päättää rehtori. Rehtori tekee kirjallisen päätöksen sisältäen muutoksenhakuohjeen ja toimittaa otteen tiedoksi myös sivistystoimen johtajalle sekä tekee tarvittaessa lastensuojeluilmoituksen. Huoltajat voivat hakea päätökseen muutosta valittamalla 14 päivän kuluessa hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeudesta ei ole jatkovalitusmahdollisuutta.
- Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto. Rehtori ottaa yhteyttä koulukuraattoriin, jonka johdolla opiskeluhuollon palveluista vastaavat työntekijät laativat suunnitelman opiskeluhuollon palvelujen järjestämisestä oppilaalle sekä nimeävät vastuuhenkilön. Suunnitelma tehdään yhdessä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa sekä tarvittaessa koulun edustajan kanssa. Päihdetilanteissa annettavan kirjallisen varoituksen yhteydessä rehtori kutsuu tarvittavat opiskeluhuollon työntekijät, oppilaan ja huoltajat neuvotteluun.

7.6 Määräaikainen erottaminen

(perusopetuslaki 36 § 2 mom., 36 a §, 36 h §)

Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin. Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen tulee olla edustettuna käsiteltäessä oppivelvollisen lapsen koulusta erottamista koskevaa asiaa opetustoimesta vastaavassa toimielimessä, jollei sosiaalihuollosta vastaava toimielin arvioi läsnäolon olevan ilmeisen tarpeetonta.

Ennen oppilaan määräaikaista erottamista on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen määräaikaista erottamista on oppilaan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Määräaikaisesta erottamisesta tulee antaa päätös.

Opetuksen järjestäjän tulee järjestää opetus, joka estää määräajaksi erotetun oppilaan jäämisen jälkeen vuosiluokkansa ja opetusryhmänsä edistymisestä. Erotetulle oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma, jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan.

Määräaikaista erottamista koskevaa päätöstä ei voida pääsääntöisesti panna täytäntöön ennen kuin se on saanut lainvoiman. Päätös saa lainvoiman, kun päätökseen ei voi enää hakea muutosta. Kun oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut, ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu, määräaikainen erottaminen voidaan panna täytäntöön sen estämättä, ettei päätös ole lainvoimainen. Määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta on päätettävä samalla kun määräaikaisesta erottamisesta päätetään.

Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, joka on erotettu määräaikaisesti, järjestetään tarvittava opiskeluhuolto.

Näin toimitaan Siuntion kunnassa

Jos oppilas häiritsee opetusta, rikkoo koulun järjestystä tai menettelee vilpillisesti eli käyttäytyy epäasiallisesti ja rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa em. epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa koulusta määräajaksi.

Jos oppilas käyttäytyy väkivaltaisen käyttäytymisen johdosta annetun kirjallisen varoituksen jälkeen edelleen väkivaltaisesti, hänet voidaan erottaa koulusta määräajaksi.

Oppilas voidaan erottaa koulusta määräajaksi väkivaltaisen käyttäytymisen johdosta jo ensimmäisellä kerralla, jos oppilas on vakavasti vaarantanut toisen oppilaan tai koulussa työskentelevän aikuisen turvallisuuden.

Erottaminen on mahdollista enintään kolmeksi kuukaudeksi.

- Oppilasta kuullaan mahdollisimman pian tapahtuneen jälkeen ja hänelle varataan aito mahdollisuus kertoa oma näkemyksensä tapahtuneesta.
- Ennen määräaikaisesta erottamisesta päättämistä varataan huoltajalle tilaisuus tulla kuulluksi. Rehtori ilmoittaa kuraattorille huoltajan kuulemisesta ja asian vireilläolosta.
- Kuraattori kutsuu koolle tilaisuuden, johon hän kutsuu oppilaan, huoltajat sekä tarvittavat opiskeluhuollon työntekijät, lastensuojelun edustajat ja mahdollisten hoitavien tahojen tai muiden viranomaisten edustajat. Koulun edustajat osallistuvat kokoukseen niin harkittaessa. Tässä tilaisuudessa sovitaan tarvittavat psykososiaaliset hoito- ja tukitoimet ja vastuuhenkilöt. Kuraattori varmistaa, että ulkopuolisten kutsumiseen on huoltajien lupa. Ulkopuolisilla henkilöillä tarkoitetaan tässä lastensuojelun sekä mahdollisen hoitavan tahon tai muiden viranomaistahojenedustajia. Koulun edustajalla sekä opiskeluhuollon palveluiden työntekijöillä on oikeus osallistua palaveriin.
- Koulun edustaja tekee lastensuojeluilmoituksen.
- Määräaikaisesta erottamisesta päättää sivistyslautakunnan suomen- tai ruotsinkielinen jaosto. Rehtori valmistelee asiasta esityksen jaostolle.
- Määräaikaisesta erottamisesta annetaan päätös. Huoltaja voi hakea päätökseen muutosta valittamalla 14 päivän kuluessa hallinto-oikeuteen. Hallinto-oikeudesta ei ole jatkovalitusmahdollisuutta.
- Määräajaksi erotetun oppilaan opetus järjestetään siten, että tämä ei jää opinnoissaan jälkeen. Oppilaalle laaditaan opetussuunnitelmaan perustuva henkilökohtainen suunnitelma (*Oppilaskohtaisen tuen toteuttamista koskeva suunnitelma perusopetuksessa*), jonka mukaan opetus toteutetaan ja oppimista seurataan. Tämän suunnitelman laadinnasta vastaa koulun rehtori.
- Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto.

Sivistyslautakunnan jaoston tekemää erottamispäätöstä ei saa panna täytäntöön ennen kuin asiasta on lainvoimainen päätös lukuun ottamatta tilannetta, jolloin oppilas on käyttäytynyt niin väkivaltaisesti tai uhkaavasti, että toisen oppilaan / toisten oppilaiden tai koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön / henkilöiden turvallisuus on kärsinyt tai vakavasti vaarantunut ja on olemassa ilmeinen vaara, että väkivaltainen tai uhkaava käyttäytyminen toistuu.

Määräaikaista erottamista koskevan päätöksen täytäntöönpanosta lainvoimaa vailla olevana ja täytäntöönpanon alkamisen ajankohdasta **jaosto päättää** samalla kun se päättää määräaikaisesta erottamisesta.

7.7 Oppilaan määrääminen poistumaan

(perusopetuslaki 36 b § , 36 h §, perusopetusasetus 18 §)

Rehtori tai koulun opettaja voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan. Rehtori tai opettaja voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta.

Toimenpiteeseen saadaan ryhtyä vain, mikäli oppilas häiritsee opetusta. Oppilas voidaan määrätä poistumaan opetustilasta myös ajallisesti lyhyemmäksi ajaksi.

Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, joka on poistettu oppitunnilta tai koulun tilaisuudesta, järjestetään tarvittava opiskeluhuolto. Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa poistumaan määräämisen jälkeen. Rehtori tai opettaja päättää, miten valvonta järjestetään.

Näin toimitaan Siuntion kunnassa

- Oppilaan määrää poistumaan opettaja tai rehtori.
- Oppilaalle järjestetään tämän ikä ja kehitystaso huomioon ottaen riittävä valvonta.
- Oppilaan määräämisestä poistumaan ilmoitetaan huoltajalle.
- Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto.
- Oppilaan määrääminen poistumaan kirjataan Wilmaan *tuntimerkintä*-kohtaan koulupäivän aikana.

7.8 Oppilaan poistaminen luokasta tai tilasta

(perusopetuslaki 36 b §, 36 h §)

Rehtorilla ja opettajalla yhdessä ja erikseen on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta oppilas, joka ei noudata opettajan tai rehtorin poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa koulun alueelta oppilas, joka ei poistu saatuaan tiedon opetuksen epäämisestä.

Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on yhdessä ja erikseen oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä.

Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. Liiallisesta voimankäytöstä voi seurata rikoslain mukainen seuraamus.

Näin toimitaan Siuntion kunnassa

Jos oppilas ei useammasta kehotuksesta huolimatta noudata opettajan toimivaltansa puitteissa antamaa poistumiskehotusta (jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokasta poistaminen tai opetukseen osallistumisen epääminen loppupäivän ajaksi), on opettajalla ja rehtorilla oikeus poistaa oppilas luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta tai muusta koulun tilaisuudesta.

Oppilasta kohtaan käytettyjen voimakeinojen tulee aina olla oikeassa suhteessa tavoitteeseen nähden eli tavoite on pyrittävä saavuttamaan lievintä mahdollista voimaa käyttäen. Voimakeinojen tulee aina selkeästi kohdistua järjestyksen ylläpitämistavoitteeseen. Niitä ei saa käyttää oppilaan rankaisemiseksi.

Voimakeinoja ei tule käyttää esimerkiksi oppilaan koulusta karkaamisen estämiseksi. Jos oppilas karkaa koulusta, ilmoitetaan asiasta huoltajalle. Hätäkeskukseen 112 ilmoitetaan, jos oppilas on vaarallinen itselleen tai muille.

Opettajan käyttämien voimakeinojen tulee mahdollisuuksien mukaan olla luonteeltaan passiivisia esim. oppilaan kiinni pitämistä tiukassa otteessa siksi, kunnes hän rauhoittuu.

Rehtori vastaa voimakeinojen käyttöön mahdollisesti joutuvan henkilöstön kouluttamisesta hallitun fyysisen rauhoittamisen menetelmien käyttöön.

- Oppilaan voi poistaa luokasta tai tilasta opettaja tai rehtori.
- Jos poistettava oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on yhdessä ja erikseen oikeus käyttää sellaisia oppilaan poistamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.
- Oppilaan poistamisesta luokasta tai tilasta ilmoitetaan huoltajalle.
- Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhuolto.
- Luokasta tai tilasta poistaminen kirjataan Wilmaan *tuntimerkintä*-kohtaan koulupäivän aikana.

- Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle sähköpostitse (sivistystoimenjohtajalle tai sivistystoimisto@siuntio.fi)

7.9 Opetukseen osallistumisen epääminen

(perusopetuslaki 36 c §, 36 a 1 mom., 36 h §, perusopetusasetus 18 §)

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan edellä mainitulla perusteella evätä myös seuraavaksi työpäiväksi, mikäli opetuksen järjestäjä tarvitsee aikaa suunnitella oppilaan paluuta takaisin opetukseen ja tarjota oppilaalle opiskeluhuollon palveluita sekä tukea turvallista paluuta opetukseen.

Opetuksen epäämisestä on ilmoitettava oppilaan huoltajalle ja tarvittaessa koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Opetuksen epääminen tulee kirjata.

Opetuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaalle, jolta opetus on evätty, järjestetään tarvittava opiskeluhuolto. Oppilasta ei saa jättää koulussa ilman valvontaa opetukseen osallistumisen epäämisen jälkeen.

Epäämisen aikana oppilaalle on järjestettävä 36 h §:ssä tarkoitettuna opiskeluhuoltona mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa. Lisäksi oppilaalle on järjestettävä muu hänen tarvitsemansa tuki epäämisen aikana ja oppilaan palatessa opetukseen. Oppilaalle tehdään suunnitelma opetukseen palaamisen tukemiseksi.

Näin toimitaan Siuntion kunnassa

Toimenpiteeseen voidaan ryhtyä vain, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan tai taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

- Opetuksen epäämisestä päättää rehtori.

- Oppilasta ei saa jättää ilman valvontaa opetuksesta epäämisen jälkeen. Huoltajien kanssa sovittaessa voi oppilas mennä itse kotiin.
- Opetuksen epäämisestä ilmoitetaan huoltajalle ja tarvittaessa lastensuojeluun. Asiasta tulee ilmoittaa koulupäivän aikana huoltajalle. Yhteydenotto kirjataan Wilmaan. Mikäli vanhempia ei tavoiteta ja oppilas on vaarallinen itselleen tai muille otetaan yhteyttä hätäkeskuksen numeroon 112.
- Epäämisen aikana oppilaalle järjestetään mahdollisuus keskustella opiskeluhuollon psykologin tai kuraattorin kanssa.
- Oppilaan tarvitsema tuki opetuksen epäämistilanteissa epäämisen aikana ja opetukseen palatessa suunnitellaan tarvittaessa yhteistyössä opiskeluhuollon kanssa.
- Opetuksen epääminen kirjataan Wilmassa olevalle lomakkeelle *Kurinpitotoimi* --> Kohtaan *Osallistuminen opetukseen evätty loppupäiväksi*
- Lomakkeelle kirjataan:
    - Päivämäärä
    - Päivä, jona oppilas saa palata kouluun
    - Merkintä, onko opiskeluhuollon palveluita tarjottu
- Oppilaan opetukseen osallistumisen epäämisestä loppupäivän ajaksi ilmoitetaan tarvittaessa koulun sijaintikunnan sosiaalihuollon toimeenpanoon kuuluvia tehtäviä hoitavalle viranomaiselle. Rehtori tai hänen määräämänsä viranhaltija ilmoittaa asiasta koulun kuraattorille, joka ottaa yhteyttä yksilökohtaiseen monialaiseen asiantuntijaryhmään tarvittavien opiskeluhuollon palveluiden järjestämiseksi.

7.10 Esineiden tai aineiden haltuunotto

(perusopetuslaki 36 d §, 36 f §)

Kouluun ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä. Kiellettyjä ja vaarallisia esineitä ja aineita ovat muun muassa alkoholi, tupakkalain tarkoittama tupakka ja muut tupakkatuotteet, kuten sähkötupakka ja nuuska, huumausainelain tarkoittamat huumausaineet, veitset, ampuma-aseet, voimakkaat laserosoittimet sekä vastaavat esineet ja aineet.

Rehtorilla tai koulun opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista. Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää

puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.

Oikeus käyttää voimakeinoja koskee ensinnäkin oppilaan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita. Jos oppilaalla on hallussaan alkoholia, huumeita tai teräaseita, haltuunotossa voidaan käyttää viimesijaisena keinona voimakeinoja. Toiseksi oikeus käyttää voimakeinoja koskee mitä tahansa esineitä tai aineita, joita käytetään oppimisen tai opetuksen häiritsemiseen. Jos oppilaalla on hallussaan esimerkiksi tupakkatuotteita, nikotiinituotteita, vapeja ja hän häiritsee niillä opetusta tai oppimista, haltuunotossa voidaan käyttää viimesijaisena keinona voimakeinoja.

Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita on voimassa ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän työsuunnitelman opetukseen tai toimintaan koulussa tai koulun ulkopuolella. Esineiden ja aineiden haltuunotto on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteillä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. Toimenpiteiden käyttö tulee kouluissa suunnitella ja ohjeistaa.

Esineen tai aineen haltuunotossa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Voimakeinojen käytön liioittelusta säädetään rikoslaissa. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle. Esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata ja toimenpiteestä on ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian.

Näin toimitaan Siuntion kunnassa

- Rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus ottaa haltuunsa oppilaalta kielletty esine tai aine tai sellainen esine tai aine, jolla oppilas häiritsee opetusta tai oppimista.
- Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä oppilas koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla tai koulun opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina oppilaan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen.
- Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle **sähköpostitse sivistystoimenjohtajalle tai osoitteeseen sivistystoimisto@siuntio.fi**
- Esineiden ja aineiden haltuun ottamisesta ilmoitetaan huoltajalle.
- Oppilaalta haltuun otettu häiritsevä esine tai aine luovutetaan oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine luovutetaan oppilaalle työpäivän päättyessä.

- Oppilaalta haltuun otettu tupakkatuote, alkoholi, teräase tai muu vaarallinen esine tai aine luovutetaan huoltajalle mahdollisimman pian.
- Vaaralliset esineet ja aineet, joita huoltajalla ei ole oikeutta pitää hallussa, luovutetaan poliisille. Huumeet, ampuma-aseet, aseen osat, patruunat, ammukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet luovutetaan aina välittömästi poliisille.
- Ennen luovuttamista esine tai aine säilytetään lukitussa tilassa.
- Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa nouda esinettä tai ainetta, se hävitetään.
- Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen kirjataan Wilma-lomakkeelle *Oppilaan tavaroiden tarkastaminen ja/tai esineen tai aineen haltuunottaminen*.

7.11 Tavaroiden tarkastaminen

(perusopetuslaki 36 e § ja 36 f §)

Koulun opettajalla ja rehtorilla on työpäivän aikana oikeus tarkastaa oppilaan mukana olevat tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussa pito on ilmeistä. Lisäksi edellytyksenä on, että oppilas pyynnöstä huolimatta kieltäytyy niitä luovuttamasta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole. Näitä ovat esimerkiksi alkoholi, huumeet ja teräaseet. Oikeus tavaroiden tarkastamiseen ei koske tupakkatuotteiden, nikotiinituotteiden ja vapejen haltuun ottamista.

Oppilaan tavaroilla tarkoitetaan esimerkiksi laukkua, penaalia ja erilaisia koteloita ja säilytystiloilla esimerkiksi kaappia ja pulpettia. Päällisin puolin tapahtuvalla tarkastamisella tarkoitetaan henkilön yllä olevien vaatteiden ulkopuolista käsin koettelemista. Tarkastusoikeus ei ulotu oppilaan vaatteiden ja ihon väliin kätkettyjen esineiden tai aineiden etsimiseen. Hallussapidon ilmeisyydellä tarkoitetaan vaatimusta siitä, että epäilyn perusteella on konkreettinen tosiseikka, joka voi olla esimerkiksi opettajan tai rehtorin oma näköhavainto tai oppilaan tai toisen viranomaisen ilmoitus.

Oppilaalle tulee ennen tarkastusta ilmoittaa tarkastuksen syy. Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.

Oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita on voimassa ajan, jolloin oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai opetuksen järjestäjän hyväksymän lukuvuosisuunnitelman mukaiseen opetukseen tai toimintaan koulussa tai koulun ulkopuolella.

Tavaroiden tarkastaminen on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteellä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. Toimenpiteiden käyttö tulee kouluissa suunnitella ja ohjeistaa. Oppilaan tarkastaminen tulee kirjata ja toimenpiteestä on ilmoitettava oppilaan huoltajille mahdollisimman pian.

Näin toimitaan Siuntion kunnassa

- Rehtorilla tai opettajalla on oikeus tarkastaa oppilaan tavarat, oppilaan hallinnassa olevat koulun säilytystilat ja päällisin puolin hänen vaatteensa, sellaisen kielletyn esineen tai aineen haltuun ottamiseksi, jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, jos tällaisen esineen tai aineen hallussapito on ilmeistä.
- Oppilaalle ilmoitetaan tarkastuksen syy.
- Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Oppilaan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitsemansa koulun henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Tarkastuksen suorittamistavasta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä.
- Tavaroiden tarkastaminen on toteutettava mahdollisimman turvallisesti. Toimenpiteellä ei saa puuttua oppilaan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Oppilaan tarkastuksessa on noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta.
- Päällisin puolin tapahtuvalla tarkastamisella tarkoitetaan henkilön yllä olevien vaatteiden ulkopuolista käsin koettelemista. Tarkastusoikeus ei ulotu oppilaan vaatteiden ja ihon väliin kätkettyjen esineiden etsimiseen. Lisäksi on huomioitava, että hienotunteisuussyistä vaatteiden ulkopuolista koettelua ei saa suorittaa erogeenisiksi luokiteltavien alueiden kohdalta. Tarkastaminen on suoritettava siten, että muut oppilaat eivät ole läsnä tarkastamisen yhteydessä, mikäli tämä on mahdollista tilanteen luonne huomioiden.
- Säännöksen tarkoittaman ilmeisyyden olemassaoloa voidaan opettajan tai rehtorin oman näköhavainnon lisäksi arvioida mm. oppilaan käyttäytymisen, esimerkiksi havaitun humalatilan, perusteella tai muuten saatujen luotettavien tietojen perusteella. Tieto voi

perustua esimerkiksi koulun henkilökunnan tai toisen oppilaan luotettavana pidettävään näköhavaintoon tai oppilaan omaisen tai toisen viranomaisen, ilmoitukseen.
- Mikäli tarkastuksesta huolimatta jää epäilys joko oppilaan oman tai muun kouluyhteisön turvallisuudesta, paikalle kutsutaan poliisi.
- Tavaroiden tarkastamisesta ilmoitetaan huoltajalle.
- Tavaroiden tarkastaminen kirjataan Wilman lomakkeelle *Oppilaan tavaroiden tarkastaminen ja/tai esineen tai aineen haltuun ottaminen.*
- Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetuksen järjestäjälle sähköpostitse sivistystoimenjohtajalle tai osoitteeseen sivistystoimisto@siuntio.fi

7.12 Haltuun otettujen esineiden ja aineiden luovuttaminen ja hävittäminen

(perusopetuslaki 36 g §)

Opettajan tai rehtorin haltuun ottama häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle oppitunnin tai koulun tilaisuuden päättymisen jälkeen. Jos on todennäköistä, että häirintä oppitunnin jälkeen jatkuu, häirintään käytetty esine tai aine tulee luovuttaa oppilaalle viimeistään työpäivän päättyessä.

Kielletyt esineet ja aineet luovutetaan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Luovutus tehdään kuitenkin poliisille tai muulle viranomaiselle, jos oppilaalla tai huoltajalla ei ole oikeutta pitää niitä hallussaan.

Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti esimerkiksi lukitussa kaapissa. Esineiden ja aineiden luovutus tulee järjestää mahdollisimman pian haltuunotosta. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseen osat, patruunat, ammukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi.

Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineiden ja aineiden hävittäminen ja luovuttaminen tulee kirjata.

Näin toimitaan Siuntion kunnassa

- Tilanteessa virkavastuussa ollut opettaja tai rehtori vastaa siitä, että poliisille ilmoitetaan tarvittaessa niistä esineistä ja aineista, joiden hallussapito on kielletty oppilaalta tai tämän huoltajalta tai muulta edustajalta.
- Luovutus/hävitys kirjataan Wilma-lomakkeelle *Oppilaan tavaroiden tarkastaminen ja/tai esineen tai aineen haltuunottaminen.*
- *Siuntion kunnan kouluissa seurataan poliisin antamaa ohjeistusta: Poliisin ja koulujen yhteistyö*

8. Suunnitelmasta tiedottaminen ja yhteistyö

Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kasvatuksellisista ja kurinpidollisesti toimista sekä turvaamistoimenpiteistä tiedotetaan koulun henkilökuntaa, oppilaita ja huoltajia. Uusi henkilökunta perehdytetään ja suunnitelma käydään lukuvuoden alussa läpi henkilökunnan kanssa.

Huoltajien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä kasvatuksellisia ja kurinpidollisia toimia määrättäessä. Lisäksi koulu tekee yhteistyötä eri viranomaistahojen kuten opiskeluhuoltopalvelujen, lastensuojelun, sosiaalihuollon, nuorisotyön ja poliisin kanssa.

9. Seuranta

Perusopetuslain 36 i §:n mukaisesti opetuksen järjestäjän tulee seurata kasvatuskeskustelun, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimenpiteiden käyttöä ja niiden kehittymistä. Suunnitelmaa päivitetään tarpeen mukaan.

Koulukohtainen opiskeluhuoltoryhmä seuraa kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien käyttämistä ja niihin liittyviä menettelytapoja koskevan suunnitelman toteutumista ja vaikuttavuutta koulussa. Lisäksi kouluissa seurataan ja arvioidaan suunnitelmaa lukuvuosittain koulussa tehtävän laadunarviointityön sekä muun arvioinnin yhteydessä.